

Universitätsbibliothek Paderborn

Thesavrvs Casvvm Conscientiæ

Continens Praxim exactissimam De Censvris Ecclesiasticis, Aliisqve
Poenis, & Canonicis impedimentis, in Septem Libros distributus ...

Decisiones Casvvm Conscientiæ Ex Doctrina Consiliorvm Martini Ab
Azpilcveta Doctoris Nauarri collectæ, & iuxta librorum iuris Canonici
dispositionem in suos Titulos distributæ

Sayer, Gregory

Venetiis, 1627

38 Simoniacus in beneficio quamuis exco[m]municatus sit, non tamen est
irregularis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13903

Hac vero permutatio iuridice facta est: Sed & Bulla Pij V. volum de resignationibus beneficiorum, quæ simpliciter in favorem aliorum fiant, & non de illis, quæ per permutations iuridicas fiant, intelligitur.

DECISIO XXX.

Ex conf. 27. alias 79.

Habens beneficium sufficiens, & capellaniam ex resignatione accipiens cum intentione illam renunciandi ad novum resignantis penas Bullarum Pij I V. extrau. Rom. conf. 109. & Pij V. extrauag. Intollerabilis conf. 87. contra confidentias illicitas, & simoniacas publicatarum, non incurrit. Eo quod hic nulla conuento, aut pactum illicitum interuenit, sed sola intentio unius partis, vel ambarum, quæ simoniam non inducit; ex Nauat. in Man. cap. 23. num. 109. Quamvis beneficium sufficiens post Concilium Tridentinum fest. 14. cap. 17. de ref. adeptum, cu[m] tali Capellania incomparabile sit; securus vero si beneficium illud ante dictum Concilium acceptum sit, tunc enim illud tutu conscientia obtulens retinere potest ita Nauat. in Man. cap. 23. num. 125.

DECISIO XXXI.

Ex conf. 28. de est in Novis.

Renuncians Canonicum in favorem aliquius simpliciter, nulla sibi reservata pensione, habito tamen antea ab illo, in cuius favorem renunciat, mandato de consentiendo sibi circa reterrationem pensionis certum aureorum super fructibus dicti Canonici, quo tam mandato ad evitandas impensis vii noluit; Non potest tuta conscientia resignatus obligare se donare quotannis sexaginta aut eos resignantes in signum gratitudinis, obstante quod hoc Bulla Pij V. Extra. Intollerabilis cit. & Nau. in Man. c. 23. num. 110. Habet enim Bulla expresse renuntiantem aliquod beneficium ecclesiasticum in favorem aliquius, & postea recipientem a resignatione pensionem a liquam vel aliquos fructus sibi, vel cognatis suis vel cuiusque alteri confidentiam, & penas contentas in Extra. 2. de simon. incurrite: & talis collatio canonicus praedicti tanquam si non iacunda nulla, & irrita censembitur.

DECISIO XXXII.

Ex conf. 29. alias 81.

Impertrans beneficium pro fratre suo & literis expeditis fratrem de tali beneficio pro eo impletato certiorem faciens & simul significans se dictum beneficium impertransse pro eo, ea spe, quod ipse postquam sostentationem sibi sufficientem adeptus esset, illud in sui favorem resigna quan postra frater resignavit in eius favorem, nullam in tali impretatione, vel accepta, aut facta resignatione illicitam, aut simoniaca confidentiam admittit; ex Nau. in Man. cap. 23. num. 109. Quandoquidem nullum ibi pactum, aut conuenitio interuenit ante impretationem, aut literarum expeditiōnem inter ipsum, & fratrem suum; Neovilla ratione illicitum est sperare aliquid beneficium ecclesiasticum a Prelato, vel eccliesia, vel patrone cui seruit ad habendum illud dummodo cessant pacta, & obligationes ciuiles additæ, obligatio naturali, & antidotali, qua beneficiarius pro bono actione tenetur. cap. si officia. d. 59 & c. quid proderit. d. 61.

DECISIO XXXVII.

Ex conf. 34. alias 92.

Committens simoniam in beneficio, stante Bulla Pij V. contra simoniacos lata extrau. Cum primum. edita Anno 1566. ipso iure non sit inhabilis ad illud, & quocunque aliud adipiscendum, & iam adeptum cum prefata Extrau gans ita intelligenda sit, vt locum non habeat in foro conscientiae ante sententiam, penae vero ante quam infligitur eo sentiam non ligat, ex S. Thom. 2. 2. q. 62. art. 3. maxime cum penae restringenda sint; cap. Penae de pan. d. 1. Et quia in cubio penae per verba futuri temporis (quales sunt penae praetate extrauagantis) non censentur ipso iure impositae gl. in c. in penis de reg. iur. in 6. Neq; praedicta constitutio quod hunc effectum vnu videtur recepta; cum tamen a multis circa beneficia simonia committita tunc lex autem que non est vnu recepta in conscientia non ligat. cap. non ligat. leges d. 4. & Nauar. in Man. c. 23. num. 62.

DECISIO XXXVIII.

Ex conf. 35. alias 91.

Cum irregularitas non incurritur nisi in casibus a iure expensis, cap. is qui. de senten. excommunic. in 6. simoniacus in beneficio, quamvis ipso iure excommunicatus sit & consequenter durante excommunicatione ad beneficia consequenda inhabilis sit, sicut quilibet alius excom muni-

DECISIO XXXIV.
Ex conf. 31. alias 58.

Resignans Canonicum in manibus Papæ in favorem alterius, cum reservatione certæ pensionis in favorem tertij; post Bullas expeditas is, in cuius favorem canonici resigatur, hereditibus tertij, in cuius favorem reseruata fuit pensio, pensiones postea decursas, & non solutas, pertinentibus illis solvere, vel canoniciatur, super quo pensio illa constituta fuit relinquere debet. Cum enim in constitutione dictæ pensionis nulla confidentia interuenierit, valida fuit illa pensionis constitutio; Sin vero resignatus pensionis nullitate causet, quia in renuntiacione interuenierit confidentia simoniaca constitutionem pensionis annullans, a fortiori interuenit confidentia annulans renuntiacionem, ob quam pensio constituta fuit, ut proinde resignatus canoniciatur relinquere tenetur; quia in Bulla Pij I V. Extrau. Romanum, edita anno 1564. & Pij V. Extrau intollerabilis edita anno 1569 magis vetatur renuntiatio fiducia, quam pensio ob eam constituta ita Nau. in Man. c. 23. num. 110.

DECISIO XXXV.

Ex conf. 23. de est in Novis.

Renuntiatio structuum decursum inter collitigatores non est simonia ea, nisi inter eos pactum aliquod super te spirituali de relinquendo, vel illam tradendo, interueniat.

DECISIO XXXVI.

Ex conf. 33. alias 80.

Impertrans beneficium pro fratre suo & literis expeditis fratrem de tali beneficio pro eo impletato certiorem faciens & simul significans se dictum beneficium impertransse pro eo, ea spe, quod ipse postquam sostentationem sibi sufficientem adeptus esset, illud in sui favorem resigna quan postra frater resignavit in eius favorem, nullam in tali impretatione, vel accepta, aut facta resignatione illicitam, aut simoniaca confidentiam admittit; ex Nau. in Man. cap. 23. num. 109. Quandoquidem nullum ibi pactum, aut conuenitio interuenit ante impretationem, aut literarum expeditiōnem inter ipsum, & fratrem suum; Neovilla ratione illicitum est sperare aliquid beneficium ecclesiasticum a Prelato, vel eccliesia, vel patrone cui seruit ad habendum illud dummodo cessant pacta, & obligationes ciuiles additæ, obligatio naturali, & antidotali, qua beneficiarius pro bono actione tenetur. cap. si officia. d. 59 & c. quid proderit. d. 61.

DECISIO XXXVII.

Ex conf. 34. alias 92.

Committens simoniam in beneficio, stante Bulla Pij V. contra simoniacos lata extrau. Cum primum. edita Anno 1566. ipso iure non sit inhabilis ad illud, & quocunque aliud adipiscendum, & iam adeptum cum prefata Extrau gans ita intelligenda sit, vt locum non habeat in foro conscientiae ante sententiam, penae vero ante quam infligitur eo sentiam non ligat, ex S. Thom. 2. 2. q. 62. art. 3. maxime cum penae restringenda sint; cap. Penae de pan. d. 1. Et quia in cubio penae per verba futuri temporis (quales sunt penae praetate extrauagantis) non censentur ipso iure impositae gl. in c. in penis de reg. iur. in 6. Neq; praedicta constitutio quod hunc effectum vnu videtur recepta; cum tamen a multis circa beneficia simonia committita tunc lex autem que non est vnu recepta in conscientia non ligat. cap. non ligat. leges d. 4. & Nauar. in Man. c. 23. num. 62.

DECISIO XXXVIII.

Ex conf. 35. alias 91.

Cum irregularitas non incurritur nisi in casibus a iure expensis, cap. is qui. de senten. excommunic. in 6. simoniacus in beneficio, quamvis ipso iure excommunicatus sit & consequenter durante excommunicatione ad beneficia consequenda inhabilis sit, sicut quilibet alius excom muni-

municatus; non est me en irregularis, cum nullibi exprimitur fieri irregulariter quemquam ipso iure ob simoniam in beneficio commissam. ex Nau. in Man. c. 23. nu. 111.

DECISIO XXXIX.

Ex consil. 36. alias 15.

Renuncians beneficium in manibus Ordinarij pure, simpliciter, & libere, concepta tamen ipse, quod ille conferret illud, cui ipse volvit, vel quod patronus presentabit ad illud, quem ipse volunt, nullo pacto, aut modo, aut conditione super hoc expressis; nec peccat, nec in penas contra renunciantes curia confidens per Pium V. impositum Extrav. cum primu[m] edi. an. 1566. incidit; cum Extraugan[t] illa de sola confidencia illicita, de qua Pius IV. locutus est, intelligatur. Non est autem illicitum concepere aliquam spem gratiae alicuius referendae sibi beneficiario, quem quis eligit, aut presentat, aut cupit, vt per suam renunciationem ei conferatur.

DECISIO XL.

Ex consil. 37. deest in Nauis.

Cum patronus non habeat potestatem dandi, vel conferendi beneficia, sed solum presentandi ad illa, vt patet ex Tot. tit. de iure patron. qui ex solis literis patentibus Patroni beneficij beneficium etiam simplex accipit, & possidit absque titulo Apostolico, aut Ordinarii, peccat, & omnes frumenti inde mali perceptos restituere tenetur. arg. c. 1. de reg. iur. in 6.

DECISIO XLI.

Ex consil. 38. alias 17.

Renuncians beneficium cum intentione, vt alteri detur, dummodo non interueniat pactum, vel conuentio, aut modus expressus dandi, vel recipiendi simoniam non committit, c. ordinationes, & gl. 1. q. 1. & Ant. 2. p. tit. 1. c. 5. §. 11. nec in Extraugantem Pij V. de confidencia incidit, que intelligenda est de intentione tacite, vel expresse in conuento[n]em deducit, praesertim cum vix vilis sit, qui sponte beneficium suum renunciat, qui non habeat intentionem tacitam vel expressam, principalem, vel minus principalem, vt alicui conferatur; & vt plurimum qui renunciat beneficium sola intentione, vt detur alicui, principalius, renunciat ob aliquid aliud, quain ut illi conferatur. ita Nau. in Man. cap. 23. num. 100. 107. & 110.

DECISIO XLII.

Ex consil. 39. alias 59.

Creditor remittens debitum aliquod v. g. centum aureorum cum pacto, vt debitor consentiat referuationi pensionis centum aureorum super canonatu suo, in favorem filii, aut nepotis dicti creditoris, simoniam committit; quia licet pensio beneficialis, res spiritualis non sit, Pan. & Fel. in c. ad audiencem 2. de rescrip. rei tamen spirituali, nimurum beneficio est annexa; unde sicut emptio rei spiritualis simoniaca est; ita etiam emptio rei annexae spirituali, qualis in proposito interuenient censeretur cum nomine emptionis, & venditionis in materia simonie veniat omnis contractus non gratuitus ex S. Thom. 2. 2. q. 100 art. 1. & Nau. in Man. cap. 23. num. 100. Maxim. cum pensio nec ultre emi, nec redimi possit absque Apostolica auctoritate. Non tamen excommunicatio ob ieiulam simoniam incurrit, cum iura Extra. 2. de sim. & Pius V. Extra. Cum primum constit. s. solum simoniacos in ordine, & beneficio excommunicent, simonia vero in pensione constituti non commissa, non est subiectum beneficio. ex Nau. in Man. cap. 23. nu. 111.

DECISIO XLIII.

Ex consil. 40. alias 34.

Duo convenienter vt alter beneficium curatum renunciet, vt conferatur alteri habenti duo beneficia simplicia, & ille ea renunciat cum pacto, vt ordinarius ea conferret nepoti renunciantis suum curatum, & vterque renunciet simoniaca realme committit, & in excommunicacionem incident, & renunciations nulla, & irrita censenda sunt ex Nau. in Man. c. 23. nu. 100.

DECISIO XLIV.

Ex consil. 41. alias 49.

Permutatio beneficiorum cum pacto, vt alter emat factus beneficij alterius, licita est, si eodem tempore, permutatio & emplio fructuum facit; secus autem si diversant tempore, ita vt prius fiat permutatio beneficiorum auctoritate Papæ, & postea venditio fructuum auctoritate propria, cauendo tamen, tam coram Deo, quam coram homini bus, ne viiis eorum ante permutationem alteri promittant, se empturum, vel venditum fructus, si permutatio fiat, & alias non; sed vt vterque liber maneat ad emendum, vel vendendum post factam permutat omnia. Potest tamen intervenire decentia antitodalis, & spes quod inter illos emptio & venditio illa fructuum consequenter ex Nau. in Man. c. 23. num. 100. ver. 5.

DECISIO XLV.

Ex consil. 42. alias 39.

Vacante beneficio simplici quod duo impetrare desiderant, & ne alter alteri sit impedimento, pactum invenit, quod alter eorum, qui impetraret, aliquam pensionem det alteri qui non possit impetrare, si postea vius eorum illud obtineat, & dictam pensionem non soluat simoniaca saltem realme non committit; eo quod conuento ab utraque parte non sit completa, ex Nauar. in Man. c. 23. nu. 1. 06.

DECISIO XLVI.

Ex consil. 4. (alias 11.) de iure patron.

43. 8.

Beneficia, quæ in aliqua Provincia reperiuntur a jure communis, & ab alijs beneficijs, quæ communiter instituuntur, omnino discrepantia, & aliena, & quæ personatis & beneficijs personalia vulgo appellantur, sine auctoritate ecclesiastica constituti non possunt; c. Adhuc de relig. domib. & in illis, sicut in alijs beneficijs permundandis, simonia committi potest.

DECISIO XLVII.

Ex consil. 45. alias 57.

Lericus monens aulicum, vel familiarem Papæ, & cum ipso conuenient quod alter beneficium, vacans impetrat, & alter promittit se confessorum pensionis Papa pro ipso aulico imponend; simoniaca committit; quia intercedit promissio de faciendo aliquid temporale, pro te spirituali habendas, quæ illicita, & simoniaca est; Glos. in summa 1. q. 1. & Nau. in Man. c. 23. nu. 100. Iecus vero si aulicum vel familiarem roget, vt illud subi impetrat non facta promissione de contentendo pensioni, licet post impetratorem libere illi contentiat.

DECISIO XLVIII.

Ex consil. 46. alias 37.

Ecclesiastam in favorem alterius resignans cum pacto vitaliter consentiat pensioni super ea imponend; & soluat expensas in expeditione Bullatum dicte pensionis facientes, simoniaca committit.

DECISIO XLIX.

Ex consil. 47. alias 89.

Scholatis pecuniam pro loco Collegij renunciando recipiens simoniaca committit; co quod loca, seu fodiaria, hæc pro pauperibus scholasticis instituta licet non sint spiritualia, sunt tamen eis annexa, sicut & ius patronatus ecclesiasticum; cap. quanto de iudic. cap. secundum de iure patronat. excommunicatione tamen in iure extra. 2. de simon. latern. non incurrit, cum hæc solum contra simoniacos in ordine & beneficio ecclesiastico lata sit; fodiaria vero dicta, ecclesiastica beneficia non sunt. Unde si clementis ius patronatus quamvis simoniaca committat, excommunicationem tamen non incurrit ita nec loca illa clementes, aut videntes excommunicantur; accepta autem pecunia pauperibus, vel donanti restituenda est, ex Nau. in Man. cap. 17. num. 30.

DE